

Kibocsátás kelte: 2013. május 15.

Felülvizsgálva: 2013. május 15.

Változat: 2.0

1. SZAKASZ AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA**1.1. Termék azonosító**Anyagnév: **Trinátrium-foszfát**

EC szám: 600-151-8

CAS szám: 10101-89-0

- Összetétel: egy összetevőjű anyag
- Eredet: szervesetlen

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

Általános vízlágyító-, vízkömentesítő-, zsíroló- és tisztítószer. Használható vegyi alapanyag szennyezett felületek tisztítására.

1.2.1. Ellenjavallt felhasználások

Nincs

1.2.2. Felhasználási terület

Lakossági és közületi felhasználás.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai**A vállalat azonosítása**

Gyártó cég neve: KLORID VEGYI- ÉS MŰANYAGIPARI ZRT.

címe: 4150 Püspökladány, Község dűlő 1.

telefon: +36 54/451-308

fax: +36 54/451-420

e-mail: klorid@externet.hu

Összetétel információ: www.klorid.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy neve: Nagy József

e-mail címe: klorid@externet.hu

Az Ön szállítója:

- Név: Colibri 90 Kft.
- Székhely: 6724 Szeged, Szilánk köz 2/C
- Telefon: +36 (62) 542-060
- e-mail: info@colibri90.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: +36 80/201-199 (éjjel-nappal díjmentesen hívható zöld szám)


+36 1/476-6464 (éjjel-nappal díjmentesen hívható szám)

2. SZAKASZ A VESZÉLY MEGHATÁROZÁSA**2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása**

Osztályozás: (CLP) az Európai Parlament és Tanács 1272/2008 EK rendelete az anyagok és keverékek osztályozásáról címkézéséről a 67/548/EGK és az 1000/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról alapján

Veszélyességi osztályok/kategóriák	Figyelmeztető „H” mondatok
Bőrirrit 2. Szemirrit 2.	H 315 Bőrirritáló hatású. H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Osztályozás: az Európai Parlament és Tanács 1999/45/EK irányelv és a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közléséről a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló előírások alapján

Osztályozás	Kockázatra utaló R mondatok
Xi  irritatív	R 36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

Használatra utaló S mondatok

S 22 Az anyag porát nem szabad belélegezni.

S 37/39 Megfelelő védőkesztyű és szem-/arcvédőt kell viselni.

S 45 Baleset vagy rosszullet esetén orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni.

2.2. Címkézési elemek**2.2.1. Az 1272/2008 EK (CLP) rendelet szerinti címkézés**

Anyag: Trinátrium-foszfát

CAS szám: 10101-89-0

EC szám: 600-151-8

BIZTONSÁGI ADATLAP

TRINÁTRIUM-FOSZFÁT

Veszélyt jelző piktogramok: GHS piktogram



GHS07

Veszély/figyelmeztetés: Figyelem

Veszélyességi osztály/kategóriák

Bőrirrit 2. Bőrirritáció 2

Szemirrit 2 Szemirrit 2

A veszélyre figyelmeztető „H” mondatok

H315 Bőrirritáló hatású

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó „P” mondatok

P302 + P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

2.3. Egyéb veszélyek

Az anyag az 1907/2006/EK rendelet XIII. melléklete szerint nem felel meg a perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT) vagy a nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (vPvB) anyagokra vonatkozó kritériumoknak.

3. SZAKASZ ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETÉTELRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

3.1. Anyagok

Anyag: Trinátrium-foszfát

Kémiai név	EC szám	CAS szám	Koncentráció tartomány % (W/W)
Trinátrium-foszfát	600-151-8	10101-89-0	100

4. SZAKASZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tanács: zuhanyzás javasolt. Az elszennyeződött ruhadarabot azonnal el kell távolítani, beleértve a cipőt is.

4.1.1. Az elsősegélynyújtásra vonatkozó utasítások az expozíciós utak szerint

Belélegezve: Gondoskodni kell friss levegőről, helyezze nyugalomba a sérültet. Forduljon orvoshoz, amennyiben tartós köhögés vagy légzőszervi irritáció keletkezik.

Szemmel érintkezve: Azonnal bő vízzel (minimum 15 percig) mossa ki a szemet a szemhéjak széthúzása mellett. Ha lehetséges a kontaktlencsét távolítsa el, folytassa a mosást. Szemirritáció (fájdalom, homályos látás, égő érzés) esetén forduljon orvoshoz.

Bőrrel érintkezve: Az anyaggal szennyezett ruhát azonnal el kell távolítani. Bő vízzel mossa le a bőrfelületet. Tartós bőrirritáció esetén (égő érzés, kiütés) forduljon orvoshoz.

Lenyelés esetén: Nem szabad hánytatni. Ha a sérült eszméletlenül van, mossuk ki a száját, lehetőség szerint itassunk vele vizet illetve tejet, aztán kórházba kell szállítani.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Belégzés: Égő érzés, köhögés, nehézlégzés, torokfájás. A tünetek késleltetve jelenhetnek meg.

Bőr: Vörösség, bőregések, fájdalom.

Szem: Vörösség, fájdalom, égések.

Lenyelés: Hasi fájdalom, égőérzés, sokk vagy ájulás, hányás, eszméletlenség.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Utasítások orvosoknak: Kezelés a fellépő tünetek szerint.

Speciális ellátásra és az elsősegélynyújtásra vonatkozó előírás: Az elsősegélynyújtó viseljen védőfelszerelést a keresztszennyeződések elkerülésére.

5. SZAKASZ TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Oltóanyag

Alkalmazható oltószer: A környező tűznek megfelelően kell megválasztani (pl. porral oltó, vízpermet, szén-dioxid, habbal oltó)

Biztonsági okokból nem alkalmazható oltószer: Nem ismert.

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek: Tűz során irritatív és maró gázok, füst keletkezik (Nátrium-oxid füst)

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: A teljes testet, arcot és fejet védő lúgálló felszerelés alkalmazandó. Nem éghető anyag. Tűveszélyességi jele F.

6. SZAKASZ INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében

a) Viseljünk védőfelszerelést, kerüljük a bőrrel, szemmel való érintkezést.

BIZTONSÁGI ADATLAP

TRINÁTRIUM-FOSZFÁT

b) Gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről.

6.1.2. A sürgősségi ellátás esetében

Viseljünk megfelelő személyi védőfelszerelést, kerüljük a bőrrel, szemmel való érintkezést.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Nagy mennyiségű termék élővízbe, csatornába jutását meg kell akadályozni.

6.3. A terület elhatárolása és a szennyezés mentesítés módszerei, anyagai

A szabadba jutott anyagot fel kell szedni. A szennyezett anyagot zárt tartályban biztonságos lerakóhelyre kell szállítani. A maradék anyagot bő vízzel le kell mosni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: Nem alkalmazható.

7. SZAKASZ KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Gondoskodjunk arról, hogy megfelelő szellőztetés legyen a termék használata közben. Tartsa be a címkén megadott utasításokat. soha ne keverje savakkal vagy más tisztítószerekkel. A munkavégzés során tilos enni, inni, dohányozni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt

Tárolás: Elkülönítve jól szellőző, hűvös helyiségben kell tárolni, közvetlen napfénytől védve. Élelmiszertől, italtól és takarmánytól külön kell tárolni.

7.3. Meghatározott végfelhasználás/végfelhasználások

A termék a háztartásban vagy közületekben használatos tisztítószer. A megadott használati és adagolási előírásokat be kell tartani.

8. SZAKASZ AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Expozíciós határértékek

A munkahelyen alkalmazandó határértékek adatai a Magyarországon hatályos határértékeket figyelembe véve az anyag nem rendelkezik. Magyar szabályozás: a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelettel (munkahelyi levegőben megengedett határérték)

8.2. Az expozíció ellenőrzése

8.2.1. Műszaki munkavédelmi intézkedések: Tartsuk be a kezelésre és tárolásra vonatkozó előírásokat. Tartsuk be a személyi higiéniaira vonatkozó előírásokat. A munkavégzés során ne egyen, ne igyon, ne dohányozzon. A munka végeztével mosson kezet. A szennyezet ruházatot vegye le és mossa ki.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések, védőfelszerelések

- Szem-/arcvédelem:** Viseljünk szem- vagy arcvédőt.
- Bőrvédelem:** Védőruha és védőkesztyű (latex).
- Légutak védelme:** Zárt térben megfelelő szellőzést vagy légcserét kell biztosítani.

8.2.3. Környezeti expozíció ellenőrzése

Meg kell akadályozni a termék talajba, élővízbe vagy csatornába jutását.

9. SZAKASZ FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot: szilárd (nedvszívó por)

Szín: fehér

Szag: szagtalan

Szag küszöbérték: nincs adat

pH-érték (1%-os oldatban 20 °C-on): 12,5

Olvadáspont (°C): 831 °C

Tűzveszélyesség (szilárd, gázállapot): nem tűzveszélyes

Relatív sűrűség (vízre vonatkoztatva): 900 kg/m³

Öngyulladás (szilárd, gáz) hajlam: nem öngyulladó

Bomlási hőmérséklet °C: nem meghatározott

Gőznyomás (kPa): nem meghatározott

Oldhatóság vízben (20 °C): 200 g/l

Relatív gőzsűrűség (levegő=1): nem meghatározott

Párolgási sebesség: nem meghatározott

9.2. Egyéb információk: A termék nem tartalmaz szerves illékony komponst (VOC).

10. SZAKASZ STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPZÉS

10.1. Reakcióképesség: Az anyag reagál tömény és híg savakkal, savas keverékekkel.

10.2. Kémiai stabilitás: Normál hőmérsékleti viszonyok és előírás szerinti tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: Rendeltetésszerű használat esetén nincs.

10.4. Kerülendő körülmények: Savak.

BIZTONSÁGI ADATLAP

TRINÁTRIUM-FOSZFÁT

10.5. **Nem összeférhető anyagok:** Tömény és híg savak, savas keverékek.

10.6. **Veszélyes bomlástermékek:** Mérgező Nátrium-oxid füst.

11. SZAKASZ TOXIKOLÓGIAI ADATOK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Akut toxicitás

Lenyelve: LD50 (oral) patkány (mg/kg) 2000 mg/kg

Belélegezve: LC50 (inhalatív) mg/¼ h: nincs adat

Bőrrel érintkezve: LD50 (dermal) patkány (mg/kg): nincs adat

Bőrkorrózió/bőrirritáció: Skin Corr. 2

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: Eye Dam. 2

Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció: Reverzibilis módon irritálja a légző rendszert és a nyálkahártyát. Hosszantartó vagy ismételt expozíció hatására érzékeny személyeknél szenzibilizáló hatású.

Csírasejt mutagenitás: nincs adat

Rákkeltő hatás: nincs kísérleti eredményből származó adat

Reprodukciós toxicitás: nincs kísérleti eredményből származó adat

12. SZAKASZ ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1. Toxicitás

A vízi organizmusokra káros hatással van a pH eltolódás miatt.

Víztoxicitási adat: LC 50: 2400 mg/l (Leuciscus idus, 48 óra)

Környezetre veszélyes tulajdonságok: A terméket nagyobb mennyiségben tilos a talajvízbe, a felszíni vizekbe vagy a csatornahálózatba juttatni.

12.2. **Perzisztencia és lebonthatóság:** Vízben és talajban hidrolízis útján bomlik le.

12.3. **Bioakkumulációs képesség:** Nem áll rendelkezésre adat.

12.4. **A talajban való mobilitás:** Környezetbe kerülve a talajban hidrolízis útján lebomlik.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

PBT-érték: nem alkalmazható

vPvB-érték: nem alkalmazható

12.6. **Egyéb káros hatás:** Nem áll rendelkezésre további adat.

13. SZAKASZ ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési módszerek

Felhasználatlan termékből származó hulladék: A rendeltetésszerű előírt módon történő használaton kívül tilos talajba, lefolyóba üríteni. A fel nem használt anyagot vagy szennyezett maradékát veszélyes hulladék gyűjtő helyre kell szállítani. Élővízbe, közcsatornába juttatni tilos!

Kiürült csomagolóanyag kezelése: Tisztítás után a csomagoló anyag újra hasznosítható (regranulálás). Tisztítás vízzel.

Ártalmatlanítás: EWC:200115 szerint lúgok (háztartási hulladékok és ezekhez hasonló, kereskedelmi, ipari és intézményi hulladékok). Az üres edényzetet tilos bármilyen más célra felhasználni.

14. SZAKASZ SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

14.1. **UN szám:** nincs meghatározva

14.2. **Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:** A veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint nem veszélyes áru és nem jelölésköteles.

14.3. **Szállítási veszélyességi osztály(ok):** nincs meghatározva

14.4. **Csomagolási csoport:** nincs meghatározva

14.5. Környezeti veszélyek

Környezetre veszélyes (ADR/RID): nem

Tengeri szennyező (IMDG): nem

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések

EmS szám: F-A, S-B

Korlátozott mennyiség: nincs meghatározva

14.7. **A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC Kódex szerinti ömlesztett szállítás:** nem jellemző.

BIZTONSÁGI ADATLAP

TRINÁTRIUM-FOSZFÁT

15. SZAKASZ SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági-, egészségügyi- és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Érvényes jogszabályok

1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
1993. évi XCIII. törvény a Munkavédelemről
1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról
220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
98/2001. (VI. 15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről
28/2011. (IX. 8.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól
648/2004 EK rendelet a mosó és tisztítószerekről
1451/2007 EK rendelet a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv
16. cikkének (2) bekezdésében említett 10 éves munkaprogram második szakaszáról
98/8 EK irányelv a biocid termékek forgalomba hozataláról
38/2003. (VII. 7.) ESzCsM- FVM-KvVM együttes rendelet a biocid termékek előállításának és forgalomba hozatalának feltételeiről
25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról
1907/2006 EK rendelet a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről
219/2011. (X. 20.) Kormányrendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről
1272/2008 EK rendelet a veszélyes anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelvek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: A termékre kémiai biztonsági értékelést nem végeztek.

16. SZAKASZ EGYÉB INFORMÁCIÓK

a) Változások jelzése

Ez a verzió helyettesít minden korábbi verziót.
Változtatás a Verzió 1.0 adatlaphoz képest 1-16. szakaszban.

b) Rövidítések

ADR: A veszélyes Áruk Nemzetközi közúti szállításáról szóló Európai Megállapodás
CAS: Chemical Abstract Service (regisztrációs szám)
EWC kód: Európai hulladék katalógus
EC₅₀, EC₁₀: Az anyag tényleges koncentrációja, amely a legnagyobb válaszreakció 50%-át/10%-át eredményezi.
LC₅₀, LC₁₀ (50%-os/10%-os halálos koncentráció): Az anyag azon koncentrációja a vízben, amely a kísérleti állatcsoport 50%-ának/10%-ának elhullását okozza.
LD₅₀(lethal dose): A kísérleti állatok 50%-át elpusztítja.

c) Legfontosabb szakirodalmi hivatkozás

A hatóanyag szállítójának magyar nyelvű biztonsági adatlapja Verzió 2.0-2012.11.30.

d) Az anyag osztályozása az 1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint

Osztályozás az 1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint	Osztályozási eljárás
Szemirrit 2.	kísérleti adatok
Bőrirrit 2	kísérleti adatok

e) Vonatkozó R-, S-, H- és P-mondatok

R mondatok

R 36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

S mondatok

S 22 Az anyag porát nem szabad belélegezni.

S 37/39 Megfelelő védőkesztyű és szem-/arcvédőt kell viselni.

S 45 Baleset vagy rosszullet esetén orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni.

BIZTONSÁGI ADATLAP

TRINÁTRIUM-FOSZFÁT

H mondatok

H 315 Bőrirritáló hatású.

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

P mondatok

P302 + P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

f) Javasolt képzések

A felhasználó felelőssége valamennyi a kezelésre vonatkozó utasítás, jogszabály betartása. Rendszeres használatánál munkavédelmi oktatást kell tartani. A termék kizárólag a megjelölt rendeltetési célra használható. A biztonsági adatlap foglalkozásszerű felhasználók részére rendelkezésre áll.

Az 1.2. pontban ismertetett felhasználási terület csak a legjellemzőbbeket tartalmazza. Különleges felhasználási területen való alkalmazás a felhasználó felelőssége.

Az adatlap információi a mai ismereteinken alapulnak, és a termék szállítási állapotára vonatkoznak. A biztonsági adatlap a kezelésre, szállításra, tárolásra és az ártalmatlanításra fogalmaz meg ajánlásokat. Az adatok más termékre nem vonatkoztathatók. Ha a terméket más termékkel együtt használják vagy összekeverik, úgy az adatlapon megadott adatok már nem használhatók fel. A felhasználó felelőssége valamennyi, a kezelésre vonatkozó jogszabály betartása. A biztonsági adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a helytelen használatból keletkező következményekért.

KÉSZÍTETTE:

Klorid Vegyi- és Műanyagipari Zrt.

4150 Püspökladány

Község dűlő 1.

Tel./fax: +36 54/451-420